

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-01-15

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Annika Brickman samt justitierådet Agneta Bäcklund.

Deltagande med väpnad styrka i utbildning utomlands

Enligt en lagrådsremiss den 17 december 2015 (Försvarsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1994:588) om utbildning för fredsfrämjande verksamhet,
2. lag om ändring i lagen (2014:341) om beslut i särskilda regeringsärenden,
3. lag om ändring i lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Samuel Rudvall.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagrådsremissen föreslås ändringar i lagen om utbildning för fredsfrämjande verksamhet. Ändringen i rubriken innebär att uttrycket "utbildning för fredsfrämjande verksamhet" ersätts av "utbildning inom ramen för internationellt samarbete". Motsvarande ändringar görs i lagens tre paragrafer.

Förslaget innebär att regeringen ges rätt att sända väpnad styrka utomlands för övning och annan utbildning inom ramen för internationellt samarbete och att den nuvarande begränsningen av regeringens beslutsbefogenhet till övningar och annan utbildning för fredsfrämjande verksamhet tas bort. Även i lagens övriga bestämmelser utmönstras begränsningen till utbildning i fredsfrämjande verksamhet.

De föreslagna formuleringarna är alltför oprecisa. Utbildningar inom ramen för internationellt samarbete förekommer inom ett stort antal verksamhetsområden och den föreslagna rubriken och lagtexten ger enligt sin ordalydelse ingen antydning om någon avsedd begränsning. Lagen avser dock att reglera möjligheten för personer som ingår i en väpnad styrka att delta i utbildning inom ramen för internationellt militärt samarbete.

Den avsedda begränsningen av tillämpningsområdet bör enligt Lagrådets mening framgå av lagens rubrik och av lagtexten.

En sådan precisering leder till att även de föreslagna följdändringarna i lagen om totalförsvarsplikt och lagen om beslut i särskilda regeringsärenden måste anpassas till formuleringarna i lagen om utbildning för fredsfrämjande verksamhet.